

hogyan az ellenségéből egy megsebesült dragonyos itt maradt és elbújt a padlason. Előhoztuk, gránát ejtett szegénynek a lábán súlyos sebet. Nagyon szenvedett. Látom, amikor az egyik tizedes elkerül egy fához, levág egy hatalmas ágat róla és mankót kezd fagyni belőle. A mankóval azután odajön a szenvedő dragonyoshoz, szó nélkül átadja neki, majd átkarolja és vezetni kezdi a köztűz helyre...

HIREK

0000

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyesületnek!

Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!

1915.

(Saját tudósítónktól.) A szíveket remény és kétség tölti el; a lelkek mélyén a fölény finom fátyolába burkoltan, egy probléma szunnyad: mit hoz a jövő? Az évek telnek és mulnak, az emberi vágy pedig soha nem múlik és talán soha nem telik: hogy a jövőbe lássunk. A nemzetek életébe már két súlyos esztendő vésett fekete barázdát és ki hitte volna, hogy az idők végtelenségének ez a sötét, kegyetlen két törpéje, csak alantas előmunkálatot végzett ahhoz a pokoli szomorú játékhoz, amely most szakadt rá a világra, az 1914-ik év világtörténelmi, vérzivataros napjaiban.

Mikor beköszöntött az 1912 és mindenki a maga rendje-módja szerint elmondta a buék-ját, senki se gondolta, hogy az emberiség megpróbáltatásának, Sodománál és Gomoránál súlyosabb, a vízőzönnél rettenetesebb pusztításainak előfutára érkezik. Mikor a pénzek kezdtek visszabujni rejtett oduikba, mikor megingott a hitel és nagy vállalatok alól csuszott ki a talaj, mintha láthatatlan erők a fogalmak ellen indítottak volna földrengést, akkor vette kezdetét a baljóslatu kontinentális zivatar, amely ma már vészorokán módjára tombol.

A rossz ómen után megérkezett csakhamar az 1913. Ettől már nem is mertünk jót várni, hisz olyan habonás az ember, amikor amugy is szerencsétlen. Félve és suttogva kérdeztük: jaj mi lesz mostan, hová jutunk? És ott volt a kézenfekvő válasz: tönkre. Az 1913-ik év tényleg nem hozott semmi jót. Ami addig labilis volt, az összeomlott; ami szárnyalni, alakulni akart, az csirájában hordta végzetét: a pusztulás óráiban új életnek fakadni nem lehet. Sívár és tragikus képet hagyott maga után a huszadik század ezen méltán félt esztendeje: sok egzisztencia elenyészése, sok munka verejtéke, sok boldogság szivettépő szétfoslása maradt csak utána és megannyi már régen elfelejtett tanúság.

A legutóbbi esztendőről van a legtöbb feljegyezni való. Ez az év a tisztító tűz szaka. A megedződött lelkek nagy felszabadulásának páratlanul jelentős és jellegzetes kora. Öröm és büszkeség töltheti el lelkeinket, ha arra gondolunk, hogy a magyarok istene a bajban soha nem hagy el bennünket. Mikor más népek a vesztély közeledését sem bírják elviselni és összeroppannak a saját tehetlenségük sulya alatt; amikor ellenségeink bizalmatlanok egymáshoz és önmagukhoz; iszonyodnak régi tradíciók elmúlásán, vádolják és megcsufolják egymást; civakodnak a betéví falatért; üres jelszavakért kinnózzák egymást; a presztizsért, a látszatért, évek boszszuérzetének vad felszabadulásáért provokálnak élet-halál harcot.

És a rémes khaószban, a fenyegető indulatok tengernyi hullámaiban, itt áll egy talp-alatnyi helyen, meg nem rendülve, tele bizalommal, erővel, az összetartás dönthetőn bástyáival a magyar. Minden egyes ember aiko-

tó elem a harmoniában. A múltak szenvedése, az évek nyomasztó ereje ahelyett hogy megromlott, elemésztett volna bennünket, megacélozta izmainkat, serkentette teitvágyainkat és a jövőbe vetett bizalmunka, hitünket megszilárdította.

Most az új év küszöbén, a jövő misztikus homályában, félelem és aggodás nélkül várjuk az 1915-t. Egy pillanatra feléled bennünk a sablonos probléma, hogy mit hoz a jövő, de tekintetünk a távolba kalandozik és míg a káprázatos multat mérlegeli, addig önhittent, merészen várja: hogy ezek után csak szebb és jobb lehet minden. Az 1915-ik évet szeretettel üdvözöljük és érezzük mindnyájan, hogy a szenvedések nagy árának fizetése, a vágyak és az álmok teljesedése már közeledik. A könyvek felszáradnak, a vér megtermékenyíti ezt a sokat öntözött földet és mire a nap kiséit, új élet, új öröm, boldogság és megelégedés lesz, az evolúció örök törvényei szerint.

Herczeg István.

— **A Délmagyarország kiadóhivatala az új év alkalmával egy csinos kiállítású, izléses naptárral ajándékozza meg előfizetőit.** A naptárt a lap kihordói kézbesítik.

— **Az újévi üdvözlések megváltása.** A újévi üdvözlések megváltása címén a hősi halált halt katonák özvegyei és árvái nyugdíj alapja javára Szeged város főispáni hivatalához a következő újabb adományok érkeztek: Bohn József 40 K, Sandberg Henrik 10, id. Fajka János 5, Biró Benő 5, Boda Bertalan 20, Gál testvérek utóda 10, Osztrák-Magyar Bank tisztviselő kara 25, dr. Faragó Ödön 10, dr. Regdon Károly 10, Aczél Géza 5, Kecskeméty Antal 30, Fonyó Soma 10, Neumann Vilmos 10, Braun János 10, dr. Ivánkovits Sándor 10, Telbisz György 10, Szegedi Kézművesbank 20, lovag Warsckovszky Károlyné 10, Bohn Károly 10, Sándor Ferenc 5, Bach Jenő és testvére 10, Koczor János 5, Fáy István 5, Rieger Lajos 5, dr. Falta Marcell 15, dr. Szánthó József 10 K, Szabó Károly 5, Klekner Mariska 5, Klekner Lajos 5, Stáhl József 4, May R. Miksa bankháza 50, dr. Tóth Mihály 15, König Péter 5, Horváth Ferenc 5 korona. Fogadják a nemes lelkű adakozók hazafias áldozatkészségükért a főispáni hivatal halás köszönetét.

— **Fogytán az államsegély.** Az állam segélyeket tudvalevőleg a városi adóhivatal fizeti ki a katonák hozzátartozóinak az oda befolyt állami adók terhére. Eddig rendben is ment az államsegély kifizetése, azonban épen karácsony előtt akadt meg. Elfogyott ugyanis az a pénz, amit állami adóban befizetnek, szóval előállt az a helyzet, hogy az állam többet adott, mint amennyit kapott. A segélyre szorulókat iránt való méltányosságból akkor a tanács a házipénztárból 10.000 koronát utalványozott, hogy főnnakadás ne történjen. Karácsony bójtján azonban ez a pénz is elfogyott az utolsó fillérig. Koczor János tanácsnok karácsony első napján sürgős előterjesztést tett a tanácsnak, újabb 20.000 korona előlegezést kérve. Azonban a városi pénztár sincs most olyan helyzetben, mint boldog időkben és csak 5000 koronával segíthette ki az államot. Ez az összeg egyelőre elég lesz; januárban ugyanis befolytak az állami adók, aztán ismét lehet folyósítani az állami segélyt.

Az újévi üdvözlések. Az idén is megtartják Szegeden a szokásos újévi üdvözléseket. A politikai pártok üdvözölni fogják vezéreiket: a munkapárt Rósa Izsó dr. képviselőt, a függetlenségi párt Kelemen Béla dr. képviselőt és Kószó István dr. pártelnököt. A városházán nem lesznek hivatalos üdvözlések. Ehelyett mindenki Mulakozik a főispáni hivatalban az újévi üdvözlések meg-

Adakozzunk az ingyentejre!

váltására. Lázár György dr. polgármester, udvari tanácsos rendes újévi beszámolója a polgármester betegsége miatt marad el.

— **Az elmúlt év utolsó tanácsulése.** Ma délelőtt tartotta meg a város tanácsa az utolsó tanácsulését az elmúlt esztendőnek. A tanácsulésen Gaál Endre dr. kulturtanácsnok az új városi közkórház építési terveiről tett előterjesztést. Jelentése szerint Korb Flóris műépítőt fölhívta a tanács, hogy a háborus időkre való tekintettel redukálja az új kórház építésének költségvetését. A vállalkozó a lehetőség szerint eleget tett a kivánalomnak. A redukált költségvetést áttette a tanács a városi mérnökséghez revideálás végett. A mai tanácsulésen egyelőre nyilvántartásba vették az új közkórház terveit és aktáit és a levéltárba helyezték azokat. Bokor Pál polgármester-helyettes ugyanis fölolvasta azt a belügyminiszteri rendeletet, amely szerint minden újabb beruházásokra előírányzott költséget meg kell takarítani. A tanácsulés a városrendezési program ügyében is határozott. A belügyminiszter tudvalevőleg feloldotta az 1914—1916. évi városrendezési program ügyében hozott közgyűlési határozatot, mivel egyrészt a burkolási munkák költségeinek megállapítására szükséges leírások, tervek és költségvetések hiányoznak, másrészt a jövőre nézve megállapítandó közvezési munkálatokra kihatással lehet az utca-nívó tervbéli esetleges leszállítása is. A tanács most utasította a mérnöki hivatalt, állapítsa meg, hogy az idén minő munkálatok lettek s mekkora költség fölhasználásával végrehajthatva, másrészt az 1915-iki évre vonatkozólag úgy az állandó jellegű munkálatokra, mint az új városrendezési munkákra nézve készítsen részletes programot, a miniszteri utasításnak megfelelően, még pedig az 1915-iki évre egybeállított közköltségvetésben városrendezési munkálatokra fölvetett kétszáz ezer korona összeg korlátai között. Együttal bemutatja a tanács a miniszteri leiratot a közgyűlésnek azzal a javaslattal, hogy a háborus viszonyokra való tekintettel utasítsák a tanács, hogy ebből a 200.000 koronából az állandó jellegű munkálatokra lekötött 133.000 koronán túl fennmaradó 67.000 korona terhével a közforgalmi érdekeknek megfelelő utcarendezési munkálatokat a saját hatáskörében állapítsa meg és hajtsa végre.

— **A szegedi rendőrség egy évi munkája.** Nehéz éve volt az 1914-iki a rendőrségnek. Nyolc tizedrészét elvitték katonának s az itthon maradt idősebbekkel együtt 30 polgárőr helyettesítette a hadbavonultakat. Pompásan beváltak és a közönség hamarosan hozzájuk szokott. Az egész évben egyetlen főbenjáró büncselekmény történt, az ismeretes *felsőtanyai gyilkosság*. Potyondy Miklós alkaptány azonban nyomban elfogta a tettest, akát a törvényszék kétél általi halálra ítélte. (Most a Kurján van az ügye.) Ezenkívül *semmi lényeges büncselekmény nem volt a városban.* A rendőrség történetében fontos a *bejelentőhivatal fölállítás*a, amit a háboru ugyanis önmagától megteremtett volna a kötelezővé vált bejelentéssel. Az élelmiszer-uzsora ilyenkor mindűtt megpróbál fölburjanzani, a zsir, szalonna, kenyér egyszerre oktanul megdrágul a többi mindennapi élelmiszerrel együtt. A kihágási bíróság néhány erélyes és szigoru ítélete azonban hamarosan célszerű figyelmeztetésül szolgált a zavarosban halászóknak. A rendőrbíróság Csonka Ferenc városi vegyészszel fokozott ellenőrzés alá vette az élelmiszerek minőségét is. *Súlyosabb hamisítási eset nem fordult elő, csak szórványosan voltak apróbbak.* Azelőtt körülbelül ötven százalék volt a szegedi piacra került hamis tej, míg most ez a százalék hatra csökkent a vizsgálatok folytán. Sok munkát adott a rendőrségnek az *utazások lebonyolítása.* Körülbelül 10.000 utazási igazolványt állított ki. Ellátta azonkívül a Dévidékről — bár indokolatlanul — menekülőket, akik néhanapján nagyobb csoportokban lepték el a várost. A rendőrség folyton a